Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia, lat

Mit Postilla litteralis von Nicolaus de Lyra, Expositiones prologorum von Guilelmus Brito, Additiones ad Postillam Nicolai de Lyra von Paulus Burgensis und Replicae contra Burgensem von Matthias Doering

Doering, Matthias

[Lyon], nach 7. Mai 1485, um 1488

Prologus in Micheam prophetam

urn:nbn:de:bsz:31-304045

Visual Library

rie vilipendi ſicut falſus propheta. qḋ erat ſibi afflictio maxima. intā tum ꝙ magis volebat mori ꝗ̄ viuere in ſtatu tali. b Nūquid nō hoc ē verbū meū ⁊c̄. ſ. ꝙ timebat dictū ſuū nō impleri ꝓpter magnitu dinē miſericordie dei. ꝓpter ꝙ voluit fugere a facie dei. vt ſupra dictū eſt. ⁊ pꝫ litera. c Et dixit dñs. Hic īpaciētia Ione cōſequēter ar guitur: cum dr̄. Et dixit dñs. rephendēs eiꝰ im paciētiā. d Putaſne be. ira. tu. i. rōabi liter. q. d. nō. e Et egreſſus eſt ionas. ſ. añ terminū q̄dragita dieꝝ. ita ꝙ hic exitus ponit̄ ꝑ recapitulatōe.

f Et fecit ſibi. vmbra. contra ſolis eſtū. qui eſt ibi multuꝫ intenſus. Et ad melius arguēdū im patientiā ione ponitur exēplū ſenſibile cū dicit̄

g Et ꝑpa. dñs deꝰ he derā. faciēdo eā ſubito creſcere ſupra curſuꝫ na ture. h Et letatus eſt ionas duplici de cā. ſcꝫ. qꝛ faciebat ſibi vm braculū gratioſuꝫ: ⁊ qꝛ ex eiꝰ miraculoſa produ ctione eſtimauit ꝙ deꝰ ſuā ꝓphetiā adimpleret.

i Et ꝑpara. deꝰ vermē. oia eū q̄tūcunqꝫ mini ma ſua ꝓuidentia di ſponūtur.

k Et percuſſit hederaꝫ corrodendo eius radi cem.

l Precepit dñs vento calido ⁊ vrenti. ad incē dendū ſolis eſtū.

m Et petiuit aīe ſue vt more. tū qꝛ eſtu ſup̄ mo dū affligebat̄. tū qꝛ ex arefactione hedere ſu bita cōiecturauit. ꝙ ſua ꝓphetia non ipleret̄: ⁊ ſic falſus ꝓpħa credere tur. qḋ erat grauiꝰ mor te. iō ſubditur. Melius eſt mihi mori ⁊c̄. ex quo eius īpaciētia irrationa bilis cōcludit̄ cum dici tur.

n Putaſne bñ ira. ſup hede. ſ. rōnabilit̄ de are factione eiꝰ. o Et

cū adhuc eſſeꝫ i terra mea. Propter hoc ꝓoccupaui vt fugereꝫ in tharſis. Scio eī qꝛ tu deꝰ clemēs et miſericors es: patiēs ⁊ multe miſeratōis et ignoſcēs ſup malicia: Et nūc dñe tolle q̄ſo aīaꝫ meaꝫ a me: qꝛ melior eſt mihi mors q̄ꝫ vi ta. Et dixit dñs. Putaſne bñ iraſceris tu. Et egreſſus ē ionas de ciuitate: ⁊ ſedit ꝯtra oriētem ciuitatis. Et fecit ſibimet vmbraculū ibi: et ſedebat ſubter illud in vmbra: donec videret qḋ accideret ciuitati. Et ꝑparauit dñs deꝰ hederā: ⁊ aſcēdit ſup caput ione: vt eſſet vmbra ſup caput eiꝰ: ⁊ ꝓtegeret eū. Laborauerat ei. Et letatꝰ eſt ionas ſup hedera leticia magna. Et ꝑpauit deꝰ vermē aſcē ſu diluculi in craſtinuꝫ: et ꝑcuſſit hederam ⁊ exaruit. Et cum ortus fuiſſet ſol ꝑcepit dñs vēto calido ⁊ vrēti: ⁊ percuſſit ſol ſup caput ione: ⁊ eſtuabat. Et petiuit aīe ſue vt moreret̄. Et dixit. Melꝰ ē mihi mori q̄ꝫ viuere. Et dixit dñs ad ionā. Putaſne bñ iraſceris tu ſup hederā. Et dixit Bñ iraſcor ego vſqꝫ ad morteꝫ. Et dixit dñs. Tu doles ſup hederaꝫ in q̄ nō laboraſti: neqꝫ feciſti vt creſceret: q̄ ſub vna nocte nata eſt ⁊ ſub vna nocte periit: et ego nō parcā niniue ciuitati magne in qua ſunt pluſquā cētum viginti milia hoīꝫ qui neſciūt quid ſit inter dexteraꝫ et ſiniſtrā ſuā ⁊ iumēta multa.

Explicit Jonas ꝓpheta.

Incipit ꝓlogus in Micheam ꝓphetam.

Temporibus ioathe ⁊ achā et ezechie regū iuda micheaꝫ ꝓphetam ad hāc ꝓphetiaꝫ ſpū ſancto repletū fuiſſe lectio ipſa demonſtrat. Sed de ſupradicto numero regū ioathā ⁊ ezechiā deo ob religionē placuiſſe hyſtoria libri q̄rti regū ⁊ ſecūdi paralypomenō indicat. Achā vero relicto deo: idola ſamarie: quibꝰ etiā filios ſuos in ſacrificiū igni cōcremandos obtulerat coluiſſe ꝯſtat. Quāobreꝫ deus ſamariā q̄ reges iſrl' ⁊ iuda memoratorum ſimulacroꝝ ſuperſtitione fefellerat increpās idi gnatōem ſuā in eā ꝓceſſurā cōminatus eſt. Populo etiā iſrl' ꝑuaricatori ⁊ principibꝰ eius qui eundē ꝑplm fallaci ſuaſione ad colenda ydola īpulerāt: vbis inſequētibus captiuitatē ⁊ interitū affuturū denūciauit

Explicit ꝓlogꝰ. Incipit in Micheas argumētū.

Micheas de moraſthi coheres xp̄i vaſtatōꝫ ānūciat filie latronis ⁊ obſidionē ponit contra eam: quia maxillam percuſſerit iudicis iſrael.

Explicit argumentum.

plana ē. dicit igitur. Sed de ſup̄ dicto numero regū ioathā ⁊c̄. cōtrariū videt̄ Ec. xlix. vbi dicit̄. Preter dauid eꝫechiaꝫ ⁊ ioſiam oēs reges peccatū cōmiſerunt: g̊ ioathā peccauit ergo deo nō placuit. Rñ. nō placuit ſimplr̄. ſed q̄ ad hoc placuit. ꝙ ydola q̄ erāt i hierl'm deſtruxit diſplicuit aūt qꝛ excelſa nō abſtulit. iiij. reg. xv. g. fecit qḋ placituꝫ erat corā dño. ⁊ ſeq̄tur. Verūtamen excelſa non abſtulit. ij. paly. xxvij. Fecit qḋ rectum erat coram dño iuxta oīa q̄ fecerat pater eiꝰ. excepto ꝙ nō eſt ingreſſus tēpluꝫ dñi. ⁊ adhuc populus delinq̄bat. Itē illud Ecci. Oēs reges peccatū cōmiſerunt intelligendū eſt d̄ peccato ydolatrie vel in ſe vł in alijs. vel hoc ē in cōparatōe ezechie ⁊ ioſue qui minus peccauerūt ⁊ cito penituerūt. De ezechia pꝫ ꝙ placuit deo iiij. reg. xviij. xx. ⁊ xx. ⁊ ij. paly. xxix. ⁊ xxx. ⁊ xxxi. f Relicto deo. ij. pal. xxviij.

dixit. Bñ iraſcor ⁊c̄. i. rōnabilit̄ ex cā ꝑdicta: ⁊ ex hoc cōcludit deꝰ oppoſitū dicēs. p Tu doles ſu. hederā. ⁊ rōnabilit̄ ſm tuā eſtimatione. q Et ego nō par. niniue. q. d. multo fortiꝰ debeo cōpati ⁊ cōdolere tante ciuitati veracit̄ penitēti. ⁊ pcere de ſubuerſione.

r Qui neſci. q̄d ſit inter dex. i. ſunt adhuc infra ānos diſcretiōis. ⁊ ꝑ ꝯñs adhuc inocētes: ⁊ iō ꝓpter tātoꝝ innocētiā rōnabile eſt tēperari iuſticie mee rigorem.

Poſtilla Nicolai de lyra cū additōibꝰ ſup ionā ꝓpħaꝫ feliciṫ finit.

Incipit expoſitio ꝓlogi in Micheam.

Temporibꝰ ioathe ⁊c̄. In iſto ꝓlogo ꝑcedit Hiero. ꝑ hunc modū. Primo dicit q̄bus tpibꝰ: ⁊ ſub q̄bus regibus eſt edita ꝓpħia. ſecūdo agit de regū differentia. ibi. Sed de ſupradicto. Tertio ſubdit̄ cōtra malos ꝯminatio diuina. ibi. Quā obrē ⁊c̄. dicit igit̄. a Tpibus ioathe. filij ozie. de q̄. iiij. regū. xv. g. ⁊ ij. Paraly. xxvij. a. b Achā. de q̄. iiij. reg. xvi. a. ⁊ ij. Paraly. xxviij. g. c Et ezechie. de quo. iiij. reg. xviij. ⁊. ij. Paralyp. xxix. a. d Lectio ipſa. demōſtrat. Michee. i. cū dr̄. In diebꝰ ioathā ⁊c̄. e Sꝫ de ſupradicto nūero. Hic ponit̄ regūꝫ differentia. q̄dā eī placuerūt deo ꝓpter religioſitatē: ſicut ioathā ⁊ ezechias. q̄dā diſplicuerūt ꝓpter ydolatriaꝫ ſicut achā. litera

a. Nō fecit rectū in cōſpectu domini. ſicut dauid pater eius ⁊c̄. Itē eo. ca. g. Tpe anguſtie ſue auxit contēptū in dñm. ipſe ꝑ ſe rex achā imolauit dijs alienis ⁊c̄. g Quibꝰ etiā filios ſuos iiij. reg. xvi. a. ꝗ filiū ſuū cōſecrauit transferēs ꝑ ignē ſꝫ ydola gētiū. ij. paraly. xxviij. Luſtrauit filios in igne iuxta ritū gentium

b Samariā. regionē paleſtine vel ciuitatē. vñ Iſydorus ethy mol'. xiiij. Samaria regio paleſtine ab oppido quodā nomē accepit. qḋ vocabat̄ ſamaria. Idē in. xv. vbi agit de noībꝰ vrbiū cōditarū. Samaria a q̄ oīs regio q̄ circa eam fuit nomē accepit ſennacherib rex aſſyrioꝝ cōſtruxit vocauitqꝫ ſamariā. i. cuſtodiam: qꝛ q̄n iſrl' tranſtulit in medos ibi cuſtodes cōſtituit. hāc obſidione captā anthiochꝰ ſolo coeq̄uit. quaꝫ poſtea herodes a fundamētis inſtaurās in honore Auguſti ſebaſten. i. auguſtam greco ſermone vocauit. ibi ſiti ſunt heliſeus ⁊ abdias ꝓphe. ⁊ q̄ maior inter natos mulierū nō fuit Iohānes baptiſta. Contra iſtā denūciatur diuina cōminatio ꝑ ꝓpħaꝫ Michee. i. a. vbi dr̄